

Desatero pražského cestujícího

aneb

Jak užívat služeb MHD ke vzájemné spokojenosti

10. Držení se za jízdy

"Je skutečně puncem originality odmítání držení se za jízdy?"

"Cestující stojící ve vozidle jsou povinni se za jízdy držet." Městský přepravní řád, část druhá, oddíl první, paragraf dvacet dva, odstavec čtyři, věta číslo tři. Přesně v tomto místě je ukryta strohá, ale natolik důležitá teze, že si bez ní fungování městské hromadné dopravy ani nelze představit. Možná vám přijde zbytečné se v závěrečném dílu našeho seriálu věnovat věci tak samozřejmé a obecně uznávané, navíc po tak závažných tématech jako jsou vandalismus, ohleduplnost k ostatním cestujícím, starší a invalidní spolucestující apod. Věřte, že vše, co jsme si v Desateru pražského cestujícího zatím řekli, s naším posledním "příkázáním" přímo či nepřímo souvisí. Dokonce se dá konstatovat, že pravidlo o držení se za jízdy je jakýmsi neformálním shrnutím našeho Desatera.

To by mě tedy zajímalo, co je na povinnosti držení se za jízdy tak důležitého na vysvětlování... Vždyť je to přeci úplně jasné - když se nedrží, tak prostě spadnu! Právě. Představme si, že nastoupíme do tramvaje, kde všichni cestující stojí s rukama v kapsách. Učiníme tak také a tramvaj se rozjede. Následující scénérie by měla rozhodně více společného s groteskou než s poklidným cestováním hromadnou dopravou. To se přeci ve skutečnosti stát nemůže, chce se nám namítnout. Správně, každý člověk by se v takovéto situaci zachoval tak, že by se hned po rozjetí vozu něčeho chytil. Ne proto, aby dostal nějakému nařízení v přepravním řádu, ale prostě proto, že mu to přinese dobro - nezraní sám sebe a ani neohrozí druhé. Držení se za jízdy tedy bereme jako věc rozumnou bez ohledu na jakékoli předpisy. Toto je velmi dobré si uvědomit, vypovídá to mnohé o charakteru předpisů vůbec. Často se nám zdá, že jsou zbytečné, neboť nás poučují o věcech nad slunce jasných, jindy je zase považujeme za nesmyslné, protože si neumíme vůbec představit, jaký užitek bychom z nich mohli mít. Udělat z držení se za jízdy povinnost nám tak může připadat zbytečné, o správnosti této povinnosti však nemusíme diskutovat.

Proč tedy dělat z takové samozřejmosti povinnost? To snad budou ti, kteří se za jízdy nedrží, trestáni? Držení se za jízdy považujeme všichni za věc zcela normální, někteří z nás ovšem i přesto odmítají tuto konvenci dodržovat. Možná si myslí, že si tím tvoří punc originality, ve skutečnosti je to známka mdlého rozumu a bezohlednosti. Že svým jednáním poškozují sami sebe, je koneckonců jejich věc, že tak činí cestu nepříjemnou a někdy i nebezpečnou ostatním cestujícím, již pouze jejich věc není. Proto je držení se za jízdy formulováno jako povinnost, aby se zamezilo řádění těchto "vtipálků", kteří používají tyče ke všemu možnému jen ne k držení. Slušný cestující nad sebou nikdy nepotřebuje bič v podobě hrozby trestu za své chování, méně ukáznění cestující však mnohdy ano. Ustanovení držení se za jízdy jako povinnosti dává i určitou zbraň do ruky slušným pasažérům, kteří se před nebezpečím ze strany sobeckých spolucestujících mohou bránit takříkajíc se zákonem v ruce.

Dobrá, ale jak toto pojednání o držení se za jízdy souvisí s celým Desaterem pražského cestujícího? V Desateru jsme se setkávali s různými řešeními situací, jež se mohou během jízdy městskou hromadnou dopravou přihodit. Někdy bylo evidentní, jak se zachovat, neboť nám cosi říkalo, že takové jednání je dobré a takové špatné, někdy bylo naopak velmi těžké přesně říci, kterak v danou chvíli jednat. V některých situacích jsme se mohli spolehnout na platné předpisy, jindy pouze na intuici a obyčejnou lidskou slušnost. Povinnost držet se za jízdy je ideálním případem, kdy jak intuice, tak lidská slušnost i předpisy přesně vědí, co je správné. Byli bychom rádi, kdyby i v těch situacích, o nichž Městský přepravní řád nemluví, se každý cestující choval tak, jak mu jeho intuice a slušnost velí a ctil dva základní hesla, s nimiž jsme celé Desatero začínali: "Nebuďme lhostejní k tomu, co se kolem nás děje" a "Pomáhejme si navzájem".

Přejeme vám šťastnou cestu!